I. Dünya Savaşı'nın Sonuçları ve Mondros Ateşkes Antlaşması

Wilson İlkeleri'nin ve Paris Barış Konferansı'nın I. Dünya Savaşı'nın sona ermesindeki rolünü ve sonuçlarını analiz eder. · Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanma sürecini, ağır maddelerini (7. ve 24. maddeler) ve etkilerini değerlendirir. · Mondros sonrasında başlayan işgallere karşı Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal Paşa'nın ve Türk halkının tutumunu karşılaştırır.

HATIRLAYALIM

- 30 Ekim 1918'de Agamemnon zırhlısında Rauf (Orbay) Bey tarafından imzalanan Mondros Ateşkesi ile Osmanlı Devleti fiilen sona ermiştir.
- Mondros'un 7. maddesi Anadolu'nun işgaline hukuki bahane oluşturmuş, 24. maddesi ise Doğu Anadolu'da (Vilâyât-ı Sitte) Ermeni devleti kurmayı amaçlamıştır.
- Mondros sonrası ilk işgal edilen yer Musul (3 Kasım 1918), işgallere karşı ilk silahlı direniş (ilk kurşun) ise Hatay-Dörtyol'dur (19 Aralık 1918).

1 EŞLEŞTİRME

Mondros Ateşkes Antlaşması ve sonrasındaki gelişmeleri açıklamalarıyla eşleştiriniz.

7. Madde	24. Madde	Musul (3 Kasım)	Hatay Dörtyol
İşgallere hukuki kılıf	Doğu'da 6 il planı	İlk işgal edilen yer	İlk silahlı direniş

☐ 1. Mondros 7. Madde

☐ 2. Mondros 24. Madde

☐ 3. Musul (3 Kasım 1918)

☐ 4. Hatay / Dörtyol

a) Mondros'tan sonra İngilizlerce işgal edilen ilk Osmanlı toprağı

b) Vilâyât-ı Sitte'de (altı doğu ilinde) Ermeni devleti kurma planı

c) Anadolu'nun tamamını işgale açık hâle getiren hukuki bahane maddesi

d) Fransız işgaline karşı ilk silahlı halk direnişinin başladığı yer

2 KISA CEVAP

18 Ocak 1919 Paris Barış Konferansı'nda İtilaf Devletleri arasında ilk görüş ayrılığının çıkmasına hangi olay neden olmuştur?

PARİS BARIŞ KONFERANSI (18 OCAK 1919) · İLK GÖRÜŞ AYRILIĞI

tlaşmalarda İtalya'ya vaat edilen İzmir, İngiltere'nin etkisiyle Yunanistan'a

Bu karar İtilaf Devletleri arasındaki ilk görüş ayrılığını başlatmıştır.

3 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Mondros sonrasında başlayan işgallere karşı İstanbul Hükümeti ile Türk halkının tutumu arasındaki temel farkı kısaca yazınız.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesinde geçen 'Vilâyât-ı Sitte' (Altı Doğu İli) arasında hangisi yer almaz?

MONDROS 24. MADDE · VİLÂYÂT-I SİTTE (ALTI DOĞU İLİ - BESDEV)

Bitlis · Erzurum · Sivas · Diyarbakır · Elazığ (Harput) · Van

Karışıklık çıkarsa işgal edilecek denilerek Doğu'da Ermeni devleti amaçlanmıştır.

(A) Trabzon (B) Erzurum (C) Bitlis (D) Sivas

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

I. Dünya Savaşı sonuçları ve Mondros ile ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

Wilson Md. 12	Mondros Etkisi	13 Kasım 1918	Telgraf Denetimi
Türklere egemenlik	Fiilen sona erdirdi	Geldikleri gibi giderler	Örgütlenmeyi önleme

	D	Y
Wilson İlkeleri'nin 12. maddesi Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelere kesin egemenlik tanımıştır.	☐	☐
Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.	☐	☐
Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'a gelen İtilaf donanmasına 'Geldikleri gibi giderler!' demiştir.	☐	☐
Telgraf hatlarına el konulması Türk halkının örgütlenmesini engellemek içindir.	☐	☐

6 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları yazarak anahtar kelimeyi bulunuz.

Mondros'tan sonra İngilizlerce işgal edilen ilk Osmanlı toprağı (5 harf) ☐☐☐☐☐

Mondros Ateşkesi'nin imzalandığı İngiliz savaş zırhlısı (9 harf) ☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Bulgaristan ile imzalanan barış antlaşması (4 harf) ☐☐☐☐

Hatay'da ilk kurşunun atıldığı tarihi ilçemiz (7 harf) ☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

7 TABLOYU TAMAMLA

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerini İtilaf Devletlerinin amaçlarına göre tamamlayınız.

Mondros Hükmü	Kapsadığı Alan	İtilaf Devletlerinin Gerçek Amacı
7. Madde (Stratejik nokta işgali)	Güvenlik ve Siyasi	
24. Madde (Vilâyât-ı Sitte)	Doğu Anadolu (6 İl)	
Ordunun derhal terhis edilmesi	Askerî Güç	
Telgraf ve tünellere el konulması	Haberleşme ve Ulaşım	

8 SIRALAMA

Görseldeki 1918–1919 dönemi tarihsel gelişmelerini kronolojik oluş sırasına diziniz.

1. Ocak 1918	2. 30 Ekim 1918	3. 3 Kasım 1918	4. Ocak 1919
Wilson İlkeleri	Mondros Ateşkesi	Musul'un İşgali	Paris Konferansı

- ☐ Limni Adası'nda Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması (30 Ekim 1918)
- ☐ Paris Barış Konferansı'nda İzmir'in Yunanistan'a verilmesi (18 Ocak 1919)
- ☐ İngilizlerin ilk işgal olarak Musul'u işgal etmesi (3 Kasım 1918)
- ☐ ABD Başkanı Wilson'ın 14 maddelik Wilson İlkeleri'ni yayımlaması (8 Ocak 1918)

9 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız.

MONDROS ATEŞKESİ VE PARİS KONFERANSI KAVRAMLARI

İmzalayan: Rauf (Orbay) Bey · Yeni Sömürgecilik: Manda ve Himaye

Uluslararası Örgüt: Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam)

Rauf | Milletler | manda | Calthorpe

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'nı Osmanlı adına Bahriye Nazırı _____ (Orbay) Bey imzalamıştır.
2. Paris Barış Konferansı'nda sömürgeciliğin adı Wilson İlkeleri'ni aşmak için _____ ve himaye yapılmıştır.
3. Dünya barışını korumak iddiasıyla kurulan uluslararası örgüt _____ Cemiyeti'dir.

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde verilen I. Dünya Savaşı sonu barış antlaşmalarından hangisinin devlet eşleştirmesi yanlıştır?

I. DÜNYA SAVAŞI SONUNDA İMZALANAN BARIŞ ANTLAŞMALARI

Almanya: Versay · Avusturya: Sen Jermen · Bulgaristan: Nöyi

Macaristan: Triyanon · Osmanlı: Sevr (Geçersiz taslak) -> Lozan (1923)

(A) Bulgaristan — Triyanon Antlaşması
(B) Almanya — Versay Antlaşması
(C) Avusturya — Sen Jermen Antlaşması
(D) Macaristan — Triyanon Antlaşması

11 EŞLEŞTİRME

İşgallere karşı ortaya çıkan kavram ve kişileri açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Kuvâ-yı Milliye	Mehmet Çavuş	Hasan Tahsin	Ahmet İzzet Pş.
Milis direniş gücü	Dörtyol ilk kurşun	İzmir ilk kurşun	Mondros hükümeti

- ☐ 1. Kuvâ-yı Milliye
- ☐ 2. Kara Mehmet Çavuş
- ☐ 3. Hasan Tahsin
- ☐ 4. Ahmet İzzet Paşa

a) 19 Aralık 1918'de Hatay Dörtyol'da Fransızlara ilk kurşunu atan kahraman
b) 15 Mayıs 1919'da İzmir'in işgalinde Yunanlara ilk kurşunu atan gazeteci
c) İşgallere karşı Türk halkının kurduğu gönüllü silahlı direniş birlikleri
d) İttihat ve Terakki'den sonra Mondros'u imzalayan Osmanlı hükümeti başkanı

12 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Mondros sonrası tutumlarla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
İstanbul Hükümeti işgallere karşı teslimiyetçi ve uzlaşmacı bir politika izlemiştir.	☐	☐
Türk halkı işgallere karşı bölgelerini savunmak için Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerini kurmuştur.	☐	☐
Mondros Ateşkes Antlaşması Çanakkale Boğazı'ndaki Nusret mayın gemisinde imzalanmıştır.	☐	☐
I. Dünya Savaşı sonunda Osmanlı, Avusturya-Macaristan ve Rus imparatorlukları yıkılmıştır.	☐	☐

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.